

Horolezecký průvodce oblasti Mařenka

Jiří Šplíchal, Jiří Lužnický, Igor Novák, Miloš Sládek, Jiří Pěnkava, Jiří Skandera, František Kutta

Červen 2010

Úvod

Mařenka je oblast na pravém břehu Vltavy, nedaleko Štěchovické přehrady, spravovaná HO Sokol Horní Počernice. Tvoří ji mohutný masiv dosahující až 80 metrů, spadající ke břehům Vltavy. Její jméno vzniklo na základě pověsti o nešťastné lásce dívky, která se zde vrhla ze skal. Geologicky je stěna tvořena tzv. metavulkanity tj. přeměněnými horninami a sopečnými tufy. Jsou to tmavé středně zrnité tvrdé horniny, které se rozpadají na deskovité a blokovité útvary. Velmi často jsou proniknuty růžovými žilami různých porfyritů.

Přístup

Autem do obce Krňany. Z Krňan po silnici směr Teletín, cca 300 m za vesnicí za rovinkou první odbočka doprava, prudce dolů, po 200 m končí asfalt, dopr. lesní cestou do osady „Proudy“, zde možnost horní i spodní cestou v lese až k chatě p. Mašína, zde zaparkovat auto (cesta se zde vrací a tvoří zpětnou zatáčku), potom podél plotu po šterkové cestě cca 100m a u druhé chaty – přes její pozemek dolů k strmému kuloáru, který vede přímo pod stěnu. Některé cesty jsou označeny na skále.

Druhá možnost přístupu je z Teletína: Ze silnice odbočíme těsně před Teletínem u vrcholu stoupání k Z k ohradám a hned dopr. vrstevnicovou cestou (žlutá značka) asi půl km. Za velkým křovím, k němuž zleva sestupuje les, odbočíme v zatáčce vlevo po pastvině vzhůru 300 m až za ploché sedlo a přes cíp louky dopr. dolů k SZ do lesa. V lese plochým údolím (vyschlá studánka Na Nešítku se zázračnou vodou) stále strměji dolů S od rokle (ta dole pokračuje Velkým komínem) ke plotu, doprava a po stezce ve volné parcele dolů mezi levé dvě chaty, kde u dveří slušně pozdravíme a tiše zmizíme pod levou chatou doleva dolů do kuloáru. Třetí možnost přístupu je slaněním z jižního okraje masivu pod pravou horní část masivu (Plotnu na konci). Ke slanění: od studánky doleva k JZ na travnatý hřbet (chata), ten pokračuje níže doleva Jižním žebrem, které vybíhá až dolů k řece a ohraničuje celý masiv zprava. Z Teletína 20 min.

Poslední autobus zpět z Teletína (linka 438) jede před 19. hodinou do Štěchovic, kde navazuje autobus dále do Prahy.

Možnosti občerstvení

Hospoda se nalézá na křižovatce v Krňanech. Na čepu mají různé druhy piva Bernard. K jídlu se nabízí klasické hospodské rychlovky. Obsluha je rychlá, a to i v případě, že je třeba obsloužit početnější skupinu lezců.

Je dobré vybavit se dostatkem pití, neboť pod skalami není žádná voda (krom Vltavy) k dispozici.

Cesty

Charakter lezení

V horní části mírně lámavá a porostlá skála. Krásné plotnové exponované lezení s příznivě skloněnými chyty s množstvím spár pro vklíněnce a frendy. Nad stěnami jsou soukromé pozemky, proto je z většiny cest nutno slanit. Nelze lézt přes ploty a ničit je. Na přístupech a lehčích cestách roste vegetace. Je žádoucí vzít sebou někdy zahrádkářské nůžky a decimovat zejména šípky a ostružiny; přitom zachovávat květeny (tařice a j.). Odpovědnější lezci přiberou i kramli na vykopávání kořenů.

Jištění

Staré skoby a kruhy jsou již často nahrazeny borháký, zejména na štandech. Do naprosté většiny cest je ale nutné mít sadu vklíněnců a frendů, nebo jiný vlastní materiál k zajištění.

Klasifikace

Tradiční stupnice UIAA I–VI. V závorce je pak uváděna klasifikace z Lezce, která většinou ohodnocuje volný přelez.

Popis cest zleva doprava

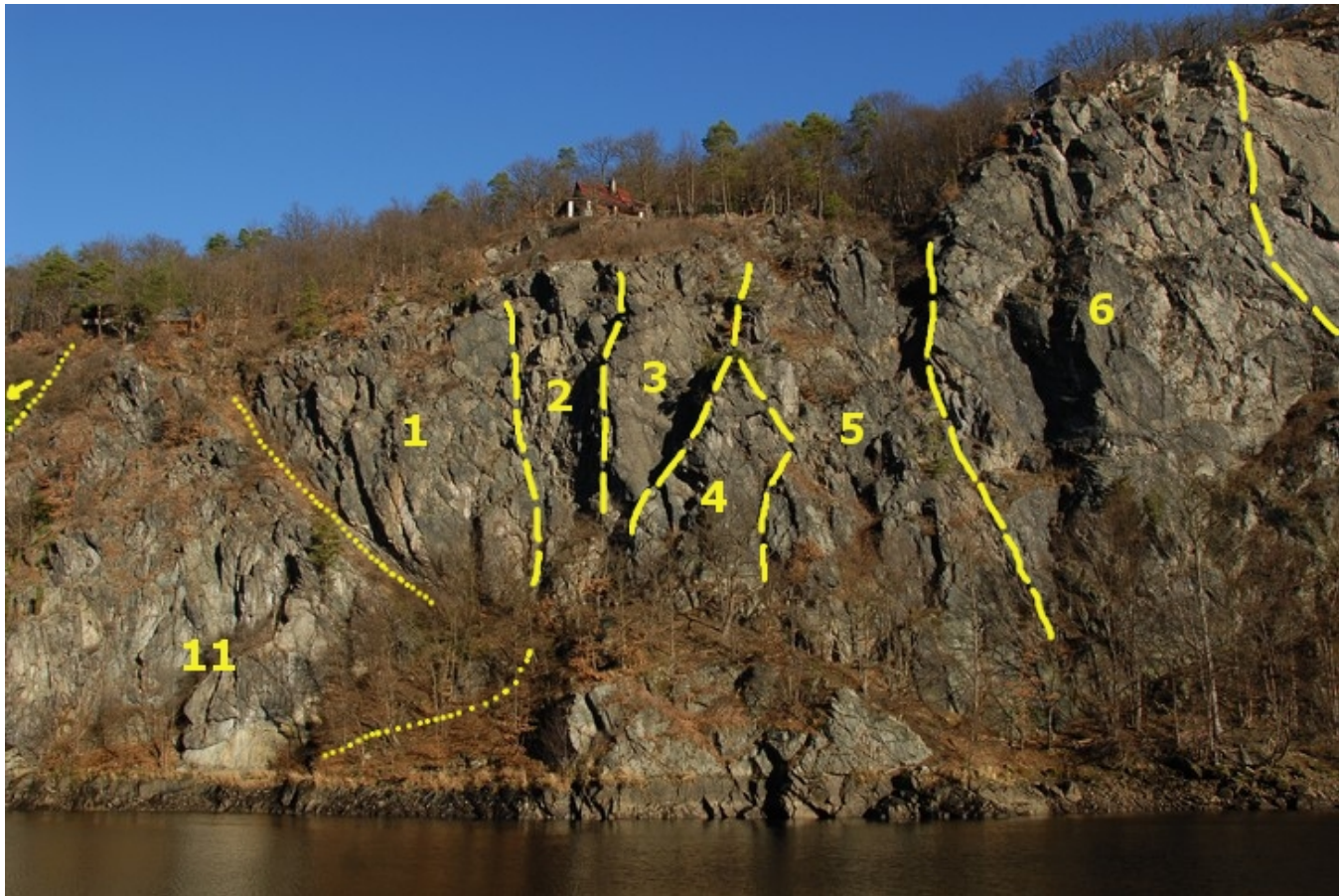
Průvodce po oblasti byl zpracován v souhrnné publikaci J. Novotného *Nepískovcové skály v Čechách*, 1986 (předtím ve *Vybraných horolezeckých terénech v okolí Prahy*, 1976 a v *Nepískovcových skalních oblastech v Čechách*, 1968). Autory zde uvedených nákresů jsou Jiří Skandera, Igor Novák a Miloš Sládek. Výsledná podoba je kompilátem obou zdrojů, někde s úpravami podle aktuálního stavu.

Jak se zorientovat

Scházíte kuloárem od chaty. Po levé straně máte Stěnu šikmých koutů. O kus dál, nyní už jdete spíše po rovině, byste měli stát pod Plotnovým pilířem s plotnami v pravém boku (tedy u takového zarostlého rozchrastu, který je pod nástupem na pilíř. O kus dál dojdete k Černému pilíři. Ten byste měli bez problému identifikovat podle borovice omotané smyčemi na jeho vrcholu. Cesta se začíná svažovat k řece. Pokud dojdete do nejnižšího místa, tak jste pod levou částí hlavní stěny a nad vámi je mohutný Komín. Pokud se podíváte před sebe, koukáte na nástup Karlovy cesty (... na předskalí se stromem). Doprava po řetězech se dostanete až pod centrální kout masivu (Odkaz Velkého Kormidelníka. Pokud dojdete až na konec řetězů a pěšiny, budete stát pod nástupem O.K. cesty, která začíná šikmo vlevo nahoru podél žebírka, a spára přímo nad vámi je Direttissima.

1 Stěna šikmých koutů

1. **Dubový koutek** V pravé části malého amfiteátru, který při přístupu kuloárem pod skály předchází Stěnu šikmých koutů, mělkým koutkem s bílým odštěpem přímo k doubku. 10 m – 4, *Jiří Lužnický – Jura, 4. 6. 2009*

Obrázek 1: Rozdělení Mařenky na jednotlivé skály – levá část: 1 – *Stěna šikmých koutů*, 2 – *Velká deprese*, 3 – *Plotnový pilíř*, 4 – *Černý pilíř*, 5 – *Lesní stěna*, 6 – *Hlavní stěna - levá část*, 11 – *Dolní skály - levé*

2. **Důchodci Polovic ...** Přes plotny pod široký hnědý kout, který má v pravém boku široký bílý pruh (10 m vlevo od Miloši končíme). Zleva a koutem k borháku, dále k 2. stromu. Začátek kouta lámavý, obtížné jištění malými stopery. 15m. – 4, *Jura – Míra P.*, 3. 7. 2008
3. **Miloši končíme** Zleva do prvního koutu ve Stěně šikmých koutů, na plošinu (stanoviště) a obtížnou stěnkou vlevo k vrcholu. 50 m. – **V (5+)**, *Sládek – Betlach, 1990*
4. **Slovácko sa súdí** Nástup jako na předchozí cestu, šikmo dopr. přes hranu do sousedního koutu, šikmou plotnou vzhůru, stěnou na vrchol. 50 m – **V+ (5)**, *Sládek – Betlach, 1990*
5. **Havlíčku Havle** Nástup na dolním konci přístupového kuloáru. Přímo přes převis na malý balkonek (smyčka), pak přímo a lehce doprava pod výraznou vrcholovou plotnu na stanoviště. Středem plotny na vrchol. Nutné freнды a velké stopery. Asi 50 m – **VI+ (6+)**, *Semrád – Sládek, 1989*
6. **Drž se Václave** Vpravo 3m od Havlíčka koutem pod výraznou stěnu (skoby), koutem a šikmo vlevo (skoby) na vrchol. 50 m – **V+ (5+)**, *Sládek – Betlach, 1989*

2 Velká Deprese

1. **Mařenky třetí dech** Pilířem přes skobu a borhák, k řetězu, dále přes skobu, vpravo a koutem k řetězu. 40 m. – **V (5)**, *Sládek – Betlach, 1989*
2. **Krbůškova** Nástup pravým dvojkoutem vpravo od Mařenky Třetího dechu. Stále přímo dalším koutem přes skoby, dva převisky, kruh a vpravo stěnkou přes skobu. – **V (5)**, *Sládek–Semrád, 1989*

3. **Klínová spára** Výstup vede výraznou šikmou přerušovanou spárou, v pr. straně velké deprese asi 40m spárou vzhůru a po stupních na vrchol. – **V+**, *M. Horejc – P. Jandík, 26. 12. 1978*

3 Plotnový pilíř

- * 1. **Tříkrálová cesta** Koutem pod hranou pilíře, bílými skalami dol. k nýtu v převisu, vpr. koutem ve hraně ke 3.nýtu, zleva kolem převisku ke 4. nýtu a na vrchol. – **VI**, *Bratři Bezděkové, leden 1981*
J.Pěnkava, J.Pokorný horní část 16.5.2006
- * 2. **Pamětní** Od stezky nevýrazným pilířem asi 10 m na stanoviště pod šikmým zarostlým koutem (řetěz). Doleva obtížně na hranu a podél ní až na balkon.(Dolez společný s Tříkrálovou, slanění 40 m) – **VI (6)** , *Voráček – Sládek, podzim 1978*
- * 3. **Středem plotny** Nástup jako na Pamětní, přímo ze stanoviště přes nýt plotnou, zprava kolem převisu na balkon, slanění 40 m. – **6+**, *Sládek – Voráček, 1979*
- * 4. **Plotnou pravou částí** Pravou částí plotny na balkon, nástup společný s cestou Pamětní, slanění 40 m. – **V (5+)** , *Sládek – Voráček, podzim 1978*

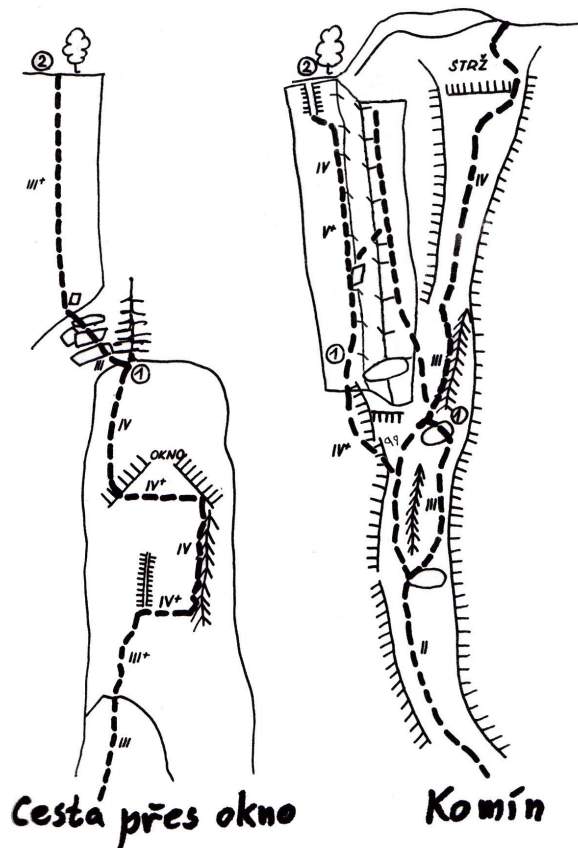
4 Černý pilíř

Vysoký asi 25 m, snadno identifikovatelný díky borovici na vrcholu, která zároveň slouží jako štand.

1. **Zvonivá Hrana** Levou hranou Černého pilíře (vlevo od Bobrovy spáry) na balkonek pod převisem a přímo k borovici. 25 m. – **5**, *Max Šauer – Jura, 3. 11. 2007*
2. **Černobílé Stěny** Vpravo od Zvonivé hrany Černého pilíře, vlevo od Bobrovy spáry vzhůru na balkonek pod převisem ve hraně, zprava nad něj a koutkem ve hraně k šikmé borovici. Vpravo od balkonku jde dát veliký frend. 25 m. – **4**, *Jura – Karel Lechnýř, 29. 10. 2007*
- * 3. **Bobrova spára** Po stupních od spádnice šikmé širší spáry mírně vlevo k přerušované spárce ve středu plotny (skoby), vzhůru k díře a vlevo k vrcholu. Prvovýstup jištěn pouze hexcentry a vklíněnci! – **IV (4)** , *V. Patočka – V. Zajíc, podzim 1974*
4. **Cesta přes okno** Popis prvních dobyvatelů: Výrazným pilířem v levé části stěny (ale kterým? - pozn. red.). Nejprve na předskalí a potom středem stěny až k výrazné spáře. Zde t. traversem vpr. na pilířek. Pilířkem (Dubový pilíř?) vzhůru až na pr. hranu okna. Překrok na levou hranu okna a vzhůru na balkon (asi vrchol Černého pilíře). Vlevo nad námi je kolmá stěna. Přes volné bloky přímo vzhůru stěnou. (Obr. 2) – **IV-**, *V. Zdrubecký – A. Ondřík, jaro 1976*

5 Lesní stěna

1. **Dubový pilíř** Úzkým pilířem vpravo od (zarostlého) kouta lemujícího zprava Černý pilíř přes doubek na plošinu a spárou zprava na vrchol Černého pilíře k borovici. – **3**, *Jura-Míra P., 26.6.2008*
2. **Abrahámovo žebro** V nejnižším místě Lesní stěny, asi 5 m vl. od spárky za pět, vzhůru k převisku, travers dopr. a dále dopr. vegetací 8 m pod žebro. Po šikmých chytech a dále hranami na plošinu nad pilířky s borovicemi. Šikmou spárou s bloky mírně vl. k vrcholu. – **4**, *Jura – Jan Gajdošík – Jan Neumann, 1.7.2007, některé úseky lezeny již dříve.*
3. **Janina** Cesta vlevo od Komína, pravděpodobně koutkem v jeho levé stěně na plošinu nad pilířky s borovicemi a k vrcholu (mnoho vegetace). – **III-IV (3+)** , *J. Fáček – P. Baštář, 1989*
4. **Komín** Výstup vede obrovským komínem, který ohraničuje Lesní stěnu zprava. V zimě je často vyplněn vodním ledem a poskytuje dobré možnosti pro nácvik ledovcových výstupů. Přímo vzhůru komínem pod velký převis (stanoviště). Odtud buď po lávce pod převisem dopr. a vzhůru do vrcholové

Obrázek 2: Cesta přes okno a Komín.

strže, nebo dol. do kouta a podél spárky se skobou k vrcholu. V koutě dobře odjistitelné pomocí vklíněnců. (Obr. 2) – **IV+** (4), *F. Kutta – K. Rada – S. Preis, 15. 10. 1956*

Klasická a dlouhá cesta s nádhernými výhledy do údolí. Vhodné pro vášnivé zahrádkáře (spousta hlíny a bujné vegetace). Nevhodné pro exhibicionistické lezce a lezkyně v vykrojeném tílku a krátkoučkých elastákách, které v této romantické cestě surově zdrápají šípkové keře a ostružiny. Montérky, kožené pracovní rukavice, holinky, motýčka a křovinořez výrazně usnadní postup.

Varianty: Ze stanoviště pod velkým převisem (zde 2 sk. štand se smyčkami) mírně vlevo a dopr. na hranu Svíčky. Odtud:

- a. **var. Jarní míza** podél hrany pod výšvih, doprava do kouta a na vrchol – **VI(5+)**, *Z. Brabec – Z. Ondráček, 1988*
- b. **var. Jarní míza přímo** vlevo od hrany a koutem se spárkou na vrchol. – **VI(5+)**, *J. Pěnkava – Z. Ondráček, 1992*

6 Hlavní stěna - levá část

Začíná pod velkým Komínem v místě, kde pěšinka pod skalami sejde až téměř k řece. Vpravo začínají řetězy (ferrata) pro přístup k dalším skalám.

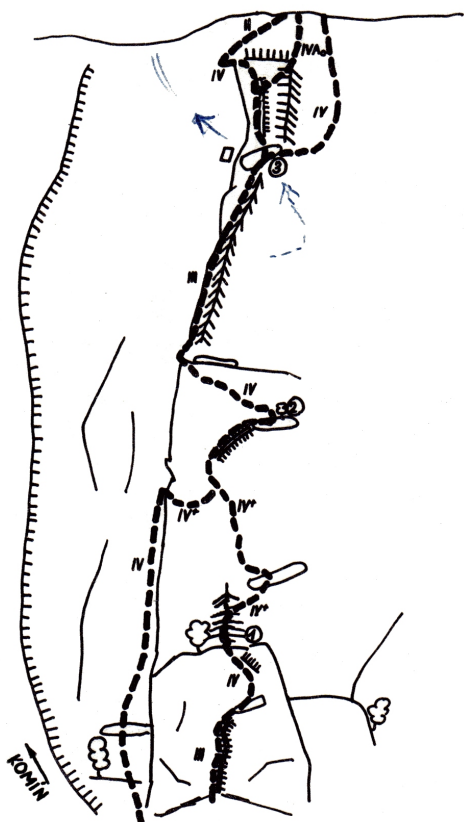
1. **Borovička** Jednodélková cesta mezi Komínem a Genesis. V chytovaté plotně, kde se musí přemýšlet. Závěr je exponovaný. Končí u výrazné převislé borovice. – **5**
2. **Genesis** Cesta vpravo od Komína. Nástup v místě, kde ústí žlab komína (označeno pod stěnou). Pravou částí výrazné stěny (kruh) na terasu, stanoviště vpravo pod převisem (frendy). Levou částí

převisu do malého koutku, šikmo vpravo a plotnou vzhůru, potom doleva po šikmých římsách a vlevo na hranu na balkon pod převisem. Přímo přes převis, šikmo vpravo 40 m stěnou na vrchol pod chatu nad pilířem. Exponovaná cesta v poměrně pevné skále, trochu náročná na orientaci. Vhodnou dobou pro výstup je zima nebo časné jaro, délka cesty 100 m. – **V (6-)**, *Sládek – Betlach – Semrád, 1989*

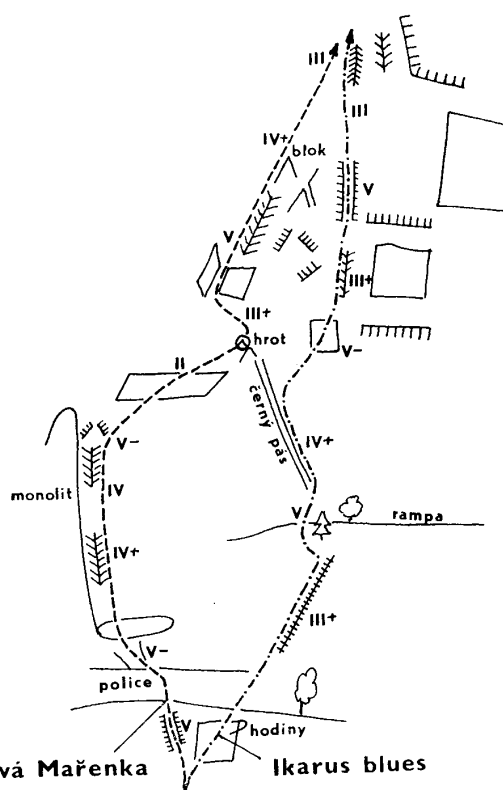
3. **Konec marxismu v Čechách** Cesta vede vpravo od Genesis soustavou koutů a stěnek pod chatu nad pilířem. Vhodnou dobou pro výstup je zima nebo časné jaro, délka cesty 90 m. – **V+ (5+)**, *Sládek – Betlach, 1990*
- * 4. **Karlova cesta** Mohutným pilířem vpr. od komína. Na předskalí se stromy podél výrazné trhliny, nebo vlevo od předskalí koutem a po šikmé polici (stanoviště). Plotnou na balkónek s keřem a dále plotnou na její vrchol (stanoviště, slanění). Odtud:
 - a. Travers dopr. za hranu, vzhůru přes převis a spárkou zpět na hranu. Po liště dol. na polici v koutě.
 - b. Koutem přes převis až na polici.
 - c. Koutem převisu zl. vzhůru k vrcholu.

Z police v koutě dol. ke spárce a přes plošinu k vrcholu. (Obr. 3) – **V (5)**, *F. Kutta – K. Rada, 27. 10. 1956*

var. Hrana Karlovy cesty Trhlinou 5m pod převis, dol. na balkon, zleva podél hrany asi 15m a dopr. na 2. stanoviště se slaněním.
5. **Karlova cesta - varianta středem plotny** Z výrazného balkonu s tisem stěnkou pod převisem, stěnou vzhůru (Karlova zde odbočuje mírně vlevo podél zářezů), přímo stěnou podél dvou borháků na balkon s jalovcem, dále stejné jako Karlova. – **7-**, *Sládek—Sládek ml., 2002*
- * 6. **Počernická** 3m vpravo od nástupu Karlovy cesty stěnkou pod převis a vpravo kolem něj na polici se stromy. Vzhůru plotnou při pravém okraji přes nýty podél trhliny na její vrchol (2. stanoviště Karlovy cesty). Zde vpravo hranou, výše přes převis a koutem s jištěním obtížně k zábradlí chaty. 50 m. – **5**, *J. Pěnkava, P. Glöckner, 2004*
7. **Áčko** Vpravo od nástupu na Počernickou šikmo vpr. zarostlou rampou pod výrazný žlutý monolit tvaru Y. Vlevo spárou na hranu monolitu, po ní vzhůru a pak středem monolitu. Dále spárou na stanoviště na polici. Vpr. vhloubením na vrchol. – **IV+ (4+)**, *P. Schwarz – I. Novák, 19. 4. 1978*
- * 8. **Šípková Mařenka** Po stupních od vody ferratou pod stěnkou před začátkem 2. řetězu (plotna se skobami a hodinami na obr. 3). Vzhůru stěnkou a vl. ke hraně a přes přev. bloky na polici (stanoviště). „Véčkem“ okolo vystupujícího bloku na polici a vl. zářezy vzhůru. Přes převis na šikmou rampu a vpr. stěnou travers ke hrotu (stanoviště). Vzhůru a vl., dále pak šikmo vpr. koutem k vrcholu. (Obr. 3) – **V- (5)**, *P. Schwarz – V. Appel, 4.12.1977*,
var. n.v. – **V+ A0**, *Bratři Bezděkové, leden 1981*
- * 9. **Ikarus blues** Stěnkou od nástupu Šípkové Mařenky dol. a vpr. vzhůru (hodiny) na polici (stanoviště). Z police spárou dopr. vzhůru na levý okraj Rampy. Vzhůru podél černého pásu a před koncem přímo vzhůru plotnou na stanoviště. Vhloubením vzhůru a posléze spárou k vrcholu. (Obr. 3) – **V (5)**, *V. Voráček–P. Schwarz, 15. 4. 1978*

Karlova c.

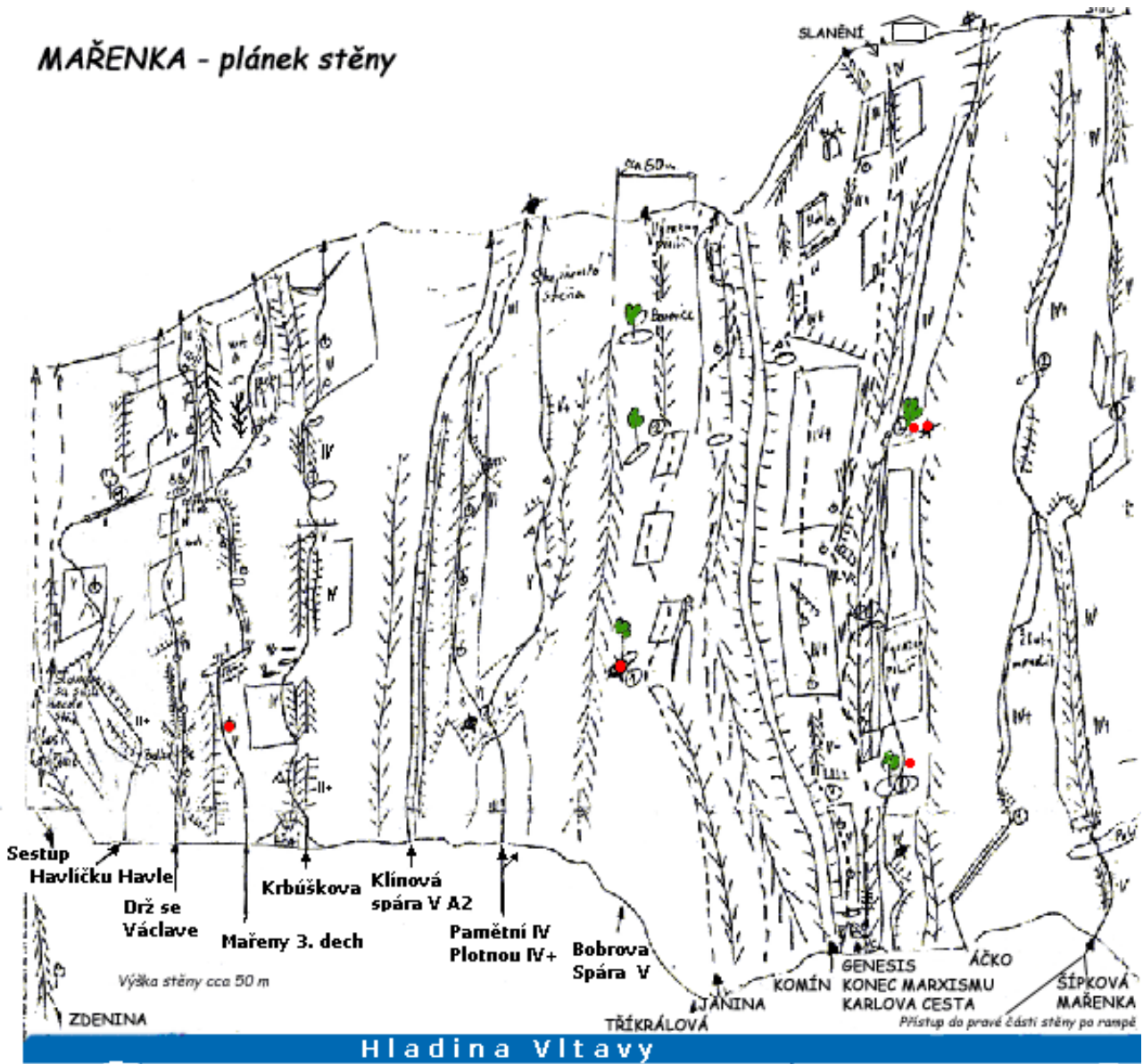

Šípková Mařenka

Ikarus blues

Obrázek 3: Karlova cesta, Šípková Mařenka a Ikarus blues

MAŘENKA - plánek stěny

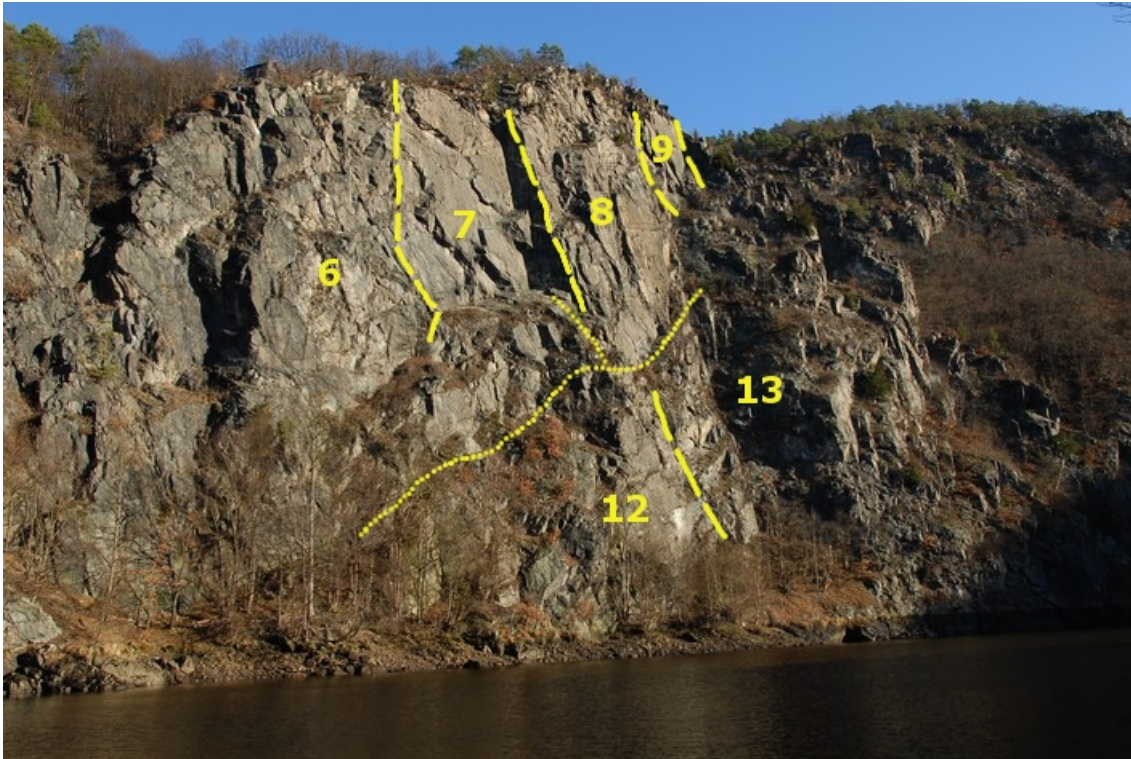

Mařenka - půdorys úpatí stěny

slanění

Obrázek 4: levá a střední část

Obrázek 5: Rozdělení Mařenky na jednotlivé skály – pravá část: 6 – Hlavní stěna - levá část, 7 – Hlavní stěna - střední část, 8 – Hlavní stěna - pravá část, 9 – Horní stěna (Plotna na konci), 10 – Levý blok nad vodou, 11 – Dolní skály - levé, 12 – Dolní skály - střední, 13 – Dolní skály - pravé, 14 – Jeníček

7 Hlavní stěna - střední část

1. **Zapomenutá** Nástup z Rampy jako na Ikarus Blues po černém pásu, asi po třech metrech vzhůru, 2 kruhy a stěnou mírně vpravo od koutu, kterým vede Ikarus Blues, na vrchol – **6**, *Sládek–Betlach, 1990*
- * 2. **Mařeny druhý dech** Libovolně na velkou Rampu ve středu stěny (viz nástup na Šípkovou Mařenku). Z jejího l. okraje vzhůru plotnou (**A0**) t. dopr. na balkónek (stanoviště). Odtud zpr. koutkem za hranou do plotny. Přes ni šikmo dol. k podélnému převisu v horní části stěny. Vhloubením na vrchol. (Obr. 6) – **V+ A0 (6+)**, *I. Novák – Z. Brabec,*
 Nádherná plotna, kde je síla k ničemu, v druhé délce odvážnější odlez od kruhu - sice po pěkných římsičkách, ale bez možnosti zajištění.
var. V horní části asi 15 m pod vrcholem přes výrazný převis (borhák), dále hranou na vrchol – **6+**, *Sládek – Sládek ml., 2002*
3. **Antišoková varianta** Ze stanoviště Mařeny druhého dechu plotnou vl. Vzhůru několik metrů vhloubením a travers dol. spárkou přes hranu na stanoviště v koutě a jím na vrchol. – **IV+ (5)**, *P. Schwarz – J. Svoboda, 20. 8. 1977*
- * 4. **Starci ve stěnách** Nástup vpravo od Mařeny druhý dech nádhernou plotnou podél trhlin (skoby) asi 20 m do členitého pásu (zde cesta křížuje Mařeny druhý dech). Dále mírně vlevo do plotny a tou (borháky) pod malý převis, přes něj přímo plotnami na vrchol. Cesta sleduje téměř přímou linii od nástupu po vrchol. Nádherná cesta v pevné skále, dobře zajištěná. – **7**, *Sládek – Beneš, 2003*
- * 5. **Agonie mýtu** Nástup na velké Rampě vpravo od Starců ve stěnách. Plotnou ke kruhu, dále stěnou pod převisy (skoba) do výrazného převislého kouta (kruh). Koutem na hranu plotny, tou až pod

výrazný převis, který prochází celou stěnou (celkem 30 m, kruhy, borháky). V místě, kde z převisu visí řetěz (horní borhák šel velmi těžce cvaknout a následoval nepříjemný pád, proto řetěz) přímo přes převis a přímo na vrcholové stanoviště. – **VIII-** (8-) , *Semrád – Sládek, 1990*

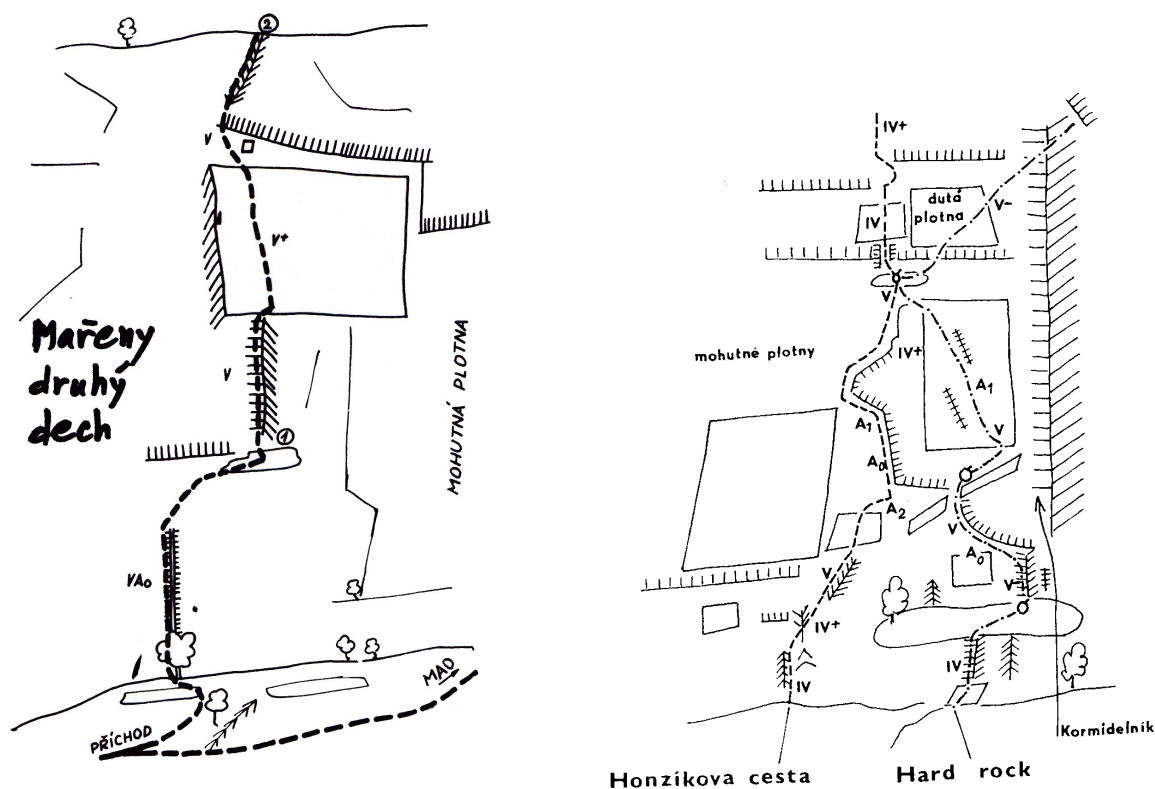
Nádherná cesta v pevné skále, asi nejhezčí na Mařeně.

6. Zootro – 7

- * 7. **Pavlova cesta** (cesta na památku Pavla Schwarze). Nástup stejně jako na Mařeny druhý dech až pod mohutnou plotnu na Rampu. Středem plotny po skobách (při prvovýstupu použity háčky) na stanoviště uprostřed plotny. Dále pod převis a přes něj k nýtu. Od nýtu šikmo dol. asi 3 m a dopr. vzhůru na vrchol. – **VI A3** (8+) ,

Pokus: K. Procházka–V. Zajíc, 1974. V. Zajíc – V. Appel, 29. 9. 1979

Dnes lezitelné jako **7 A1** (nášlapná smyce v nýtu na hraně převisu).

Obrázek 6: Mařeny druhý dech, Honzíkova cesta a Hard rock

8. **Honzíkova cesta** Libovolně na velkou Rampu ve středu stěny pod mohutnými plotnami. Z prostředka rampy podél pilířku vzhůru, překrok dopr., stupňovitým koutem vpr. pod hladkou plotnu. Pomocí skob vzhůru a vpr. k „hokejce“. Koutem vzhůru a stěnou na lávku (stanoviště). Z lávky vl. spárou a plotnou přímo na vrchol. (Obr. 6) – **V A1** (8+) , *I. Novák – P. Schwarz, 26. 4. 1978*

9. Habidy Habidy HOO – A2

- * 10. **Hard rock** Koutem na pr. okraj velké Rampy (stanoviště). Z pr. rohu Rampy vzhůru koutem, který uzavírá převis. Pod převisem travers dol. a vzhůru na poličku a dopr. na stanoviště. Přímo vzhůru do mohutné hladké plotny a poté vl. k dol. ubíhajícím spárkám. Podél nich na stanoviště na lávce (2. stanoviště Honzíkovy cesty). Odtud dopr. vzhůru a šikmo dopr. plotnou do kouta a na vrchol. (Obr. 6) – **V A1** (6+) , *P. Schwarz – L. Hlaváčková – J. Kraft, 29. 10. 1978*

- * 11. **Odkaz Velkého kormidelníka** Po stupních od vody (řetězy) pod obrovský kout ve středu masivu. Koutem na stanoviště na rampě. Spárou vpr. od kouta na polici a odtud koutem 40 m přímo vzhůru na vrchol. – **V A2 (7)**, *V. Mayer – V. Mlčouch – P. Jánoš, 4. 12. 1966*

Jiný popis: Nástup ferratou pod kout ke stromu pod výraznou hranou, vzhůru nepříjemným výšvihem (řetěz) na stanoviště v koutě. 1. délka vpravo spárkou na balkon. 2. délka přímo koutem pod viklavé věžky a přes převis vlevo od nich na vrchol. Často se leze technicky V A2 po malých vklíněncích. Pozor na rezavé skoby mezi borháky. S sebou: helmu, dvě lana, sortiment vklíněnců, smyčky, hodí se i friendly.

Sice přibyly pěkné nové štandy, v hladkém koutě jsou dva nové borháky jako mezijistiění, ale bohužel v okolí borháků zmizely staré skoby rezatice, takže kdo chce lézt A2 (buď to nepřeleze čistě - jako já, anebo si chce hákování vyzkoušet), ten musí s gravitací bojovat pomocí mikrostoperů.

Jednoho z prvních průstupů se dopustili V.Vild, J.Schořálek v zimě 1967, když jim mistr Mlčouch prozradil, o co se jedná.

12. **Krchov 96** Vpravo od Kormidelníka mělkou trhlinou na balkon ke kruhu (sem též cesta Eiger 94, štand). Pak přímo hranou (Borového) pilíře na jeho konec a přímo vzhůru plotnou. – **VI A1 (7)**, *J. Červenka, P. Glockner, M. Sýkora, 18.5.1996*
13. **Krchov 98** Nástup jako na Krchov 96 na pilíř, od něj stěnkou vlevo za hranu (nýt) a převislou tenkou spárkou (skoby, BH) k vrcholu. – **VI A2 (8)**, *J. Červenka, P. Glockner, J. Hlávka, 5.4.1998*
14. **Eiger 94** Vpravo od Krchova spárkou přes dvě skoby na polici (skoba), dále ke kroužku a přímo vzhůru (možno i zleva hranou). Dolez Tlumičem vášní – **6+**, *J. Nedbal - G. Nedbalová, 1994*

8 Hlavní stěna - pravá část

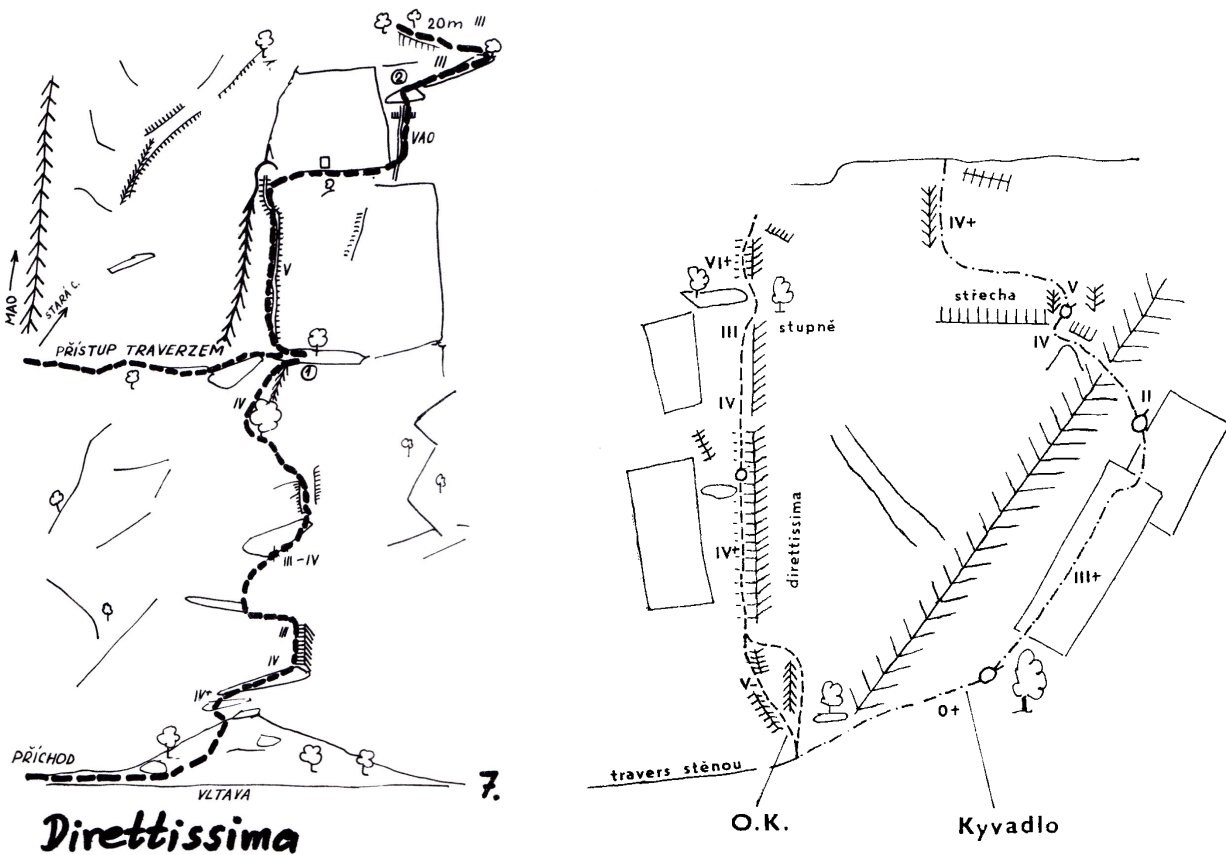
1. **Tlumič vášní** Výstup vede podél pr. hrany kouta, kterým vedou předcházející cesty. Nástup jako na Odkaz velkého kormidelníka, šikmo dopr. za hranu do kouta a zářezy na stanoviště. Stěnou šikmo dol. na lávku. Podél nevýrazného zářezu na balkon, stěnou šikmo dol. a potom přímo k vrcholu. – **IV+ A1 (6+)**, *M. Sládek–M. Stěpánek, 4. 2. 1979*
2. **Stará cesta** Nástup od vody tam, kde stromy a křoví sahají nejvýše do stěny (sem přístup po ferratě až za Odkaz velkého Maa). Plotnou vpr. od hrany šikmo dopr. a dol. vzhůru na hlinitou polici (stanoviště vlevo). Vhloubením vzhůru a spárou nebo po stupních vpr. k vrcholu. – **IV+ (4+)**, *F. Kutta–K. Rada–S. Preis, 15. 4. 1956*
3. **Brekeke** Nástup vpravo od Staré cesty výraznou plotnou se šikmými trhlinami. Soustavou spárek na terasu, dále pravou částí kouta na vrchol. Nahoře lámavé. 50 m. – **5+**, *Sládek–Semrád–Černý, 1990*
4. **Dover** Nástup z traverzové pěšiny (ferraty) vl. od „O.K“. Hladkou stěnou šikmo dol. a plotnou do kouta na stanoviště. Šikmo dol. na rampu pod plotnou. Přes plotnu pomocí závěsného háčku a skob pod převis. Přes něj volně a dále šikmo vl. až na hranu. Po hraně na stanoviště, dále na plošinu a přímo na vrchol. – **V A1 (6+)**, *V. Voráček–M. Sládek, 17. 3. 1979*

var. Vpravo za rohem od Kormidelníka plotnou přes úzký přílepek 18 m na štand (nýt, skoba). mírně doleva na poličku (nýt) a plotnou (skoby, klíčové místo) do šikmé římsy, po ní na hranu (skoba) a podél ní (skoba, velké chyty) k řetězu. Nevylézat na polici – je-li vám život milý (mech, lokry, náletové dřeviny). Nádherné plotnové lezení, slušně zajištěné, perfektní pevná skála.

var. Od štandu u řetězu se dá na polici přes kruh, pak trochu doprava a koutem vzhůru. – **6+**, *Max Šauer, 4. 2. 2007*

5. **Varianta cesty Dover - přímo plotnou** Odděluje se asi v polovině stěny, kde je šikmo doleva ubíhající římsa a Dover vede doleva na hranu. Zde přímo stěnou podél trhlin na vrchol pilíře. Slanění 50 m, 2 borháky + řetěz, možnost přesednout. – **6+**, *Sládek–Sládek ml., 2002*

6. „O.K.“ Podél žebírka a vzhůru do kouta na stanoviště, odtud koutem vzhůru. (Nebo rovnou pokračovat koutem ke stromu na stanoviště spol. s Direttissimou). Dále spárou a po stupních k podvrcholovému koutu. Jím na vrchol. (Jedná se o dokončení prvního Kuttova pokusu o Direttissimu - obr. 7) – V (5) , Z. Brabec–I. Novák, jaro 1974

Obrázek 7: a) Direttissima včetně spodní části. První štand je u řetězů. b) O.K. a Kyvadlo

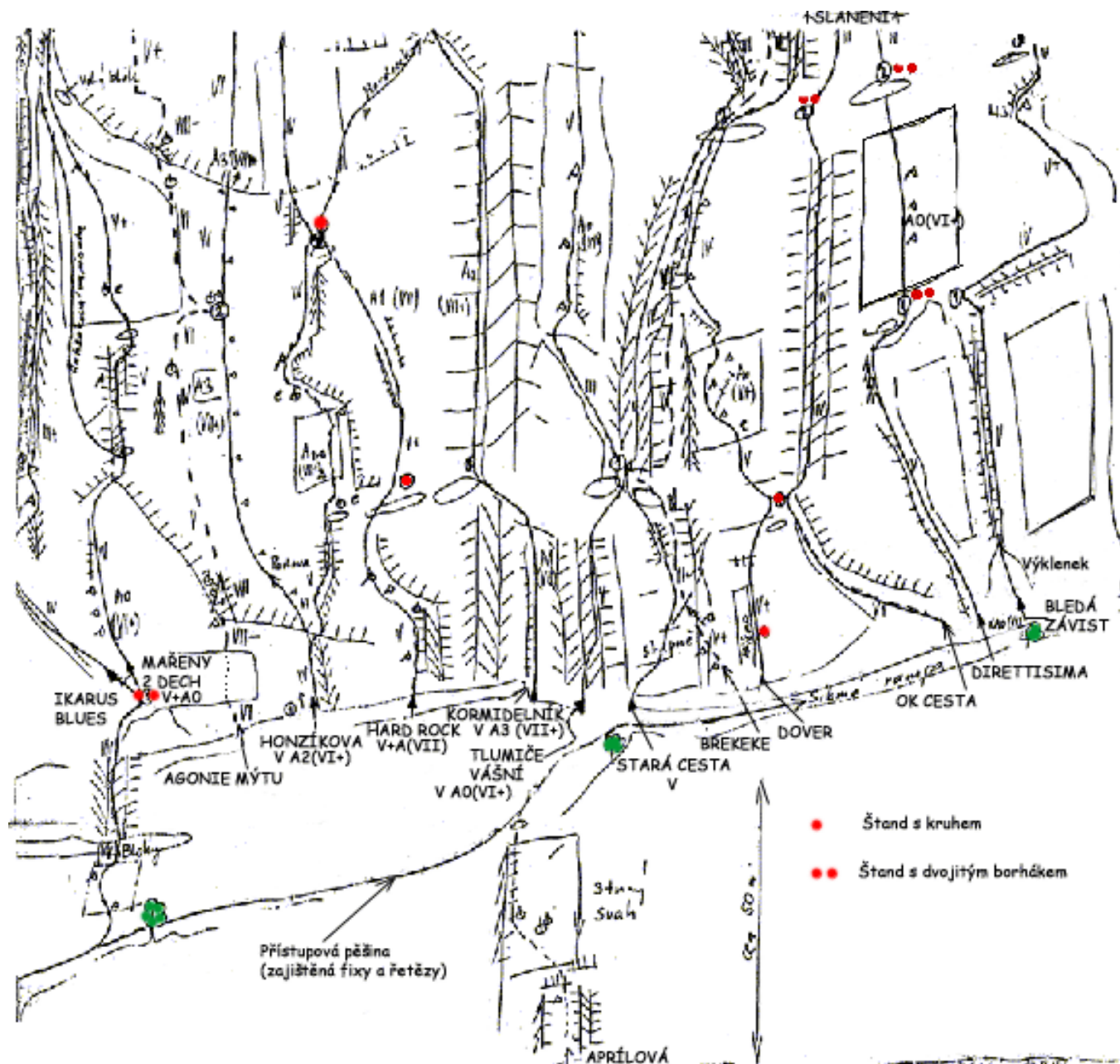
- * 7. **Direttissima** Pod začátkem ferraty vpravo od Karlovy cesty dopr. dolů a traversem nad vodou dopr. pod pr. okraj stěny. Ve spádnicí výrazného převisu, pod nímž se táhnou dopr. dvě výrazné lišty, na konec spodní z nich a koutem vzhůru. Travers dol. na balkónek, vzhůru na plotnu, po ní šikmo dopr. k pilíři a jím vzhůru na stanoviště u dubu. Sem též po traversové pěšině (ferratě), z níž se nastupuje většina ostatních cest. Podél trhliny mírně vlevo, travers doprava pod spárku v plotně. Vzhůru na plošinu vpravo a přes stupně k vrcholu. (Obr. 7) – V A0 (6+) , F. Kutta–J. Šíla–D. Walter, 23. 7. 1961

- * 8. **Bledá závist** Po traversové pěšině na stanoviště Direttissimy u dubu. Nástup do výrazné trhliny vpr. od předcházející cesty. Spárou na polici (společné stanoviště, nýty). Travers doprava výraznou trhlinou v plotně asi 5 m, dále přímo, pak mírně vlevo (skoby) na stanoviště. Přímo do výrazného kouta, dále na šikmé rampy a přes volné bloky na hranu vrcholové stěny, kterou na vrchol. – V + A0 (6-) , M. Sládek–V. Voráček–M. Stěpánek, 18. 3. 1979

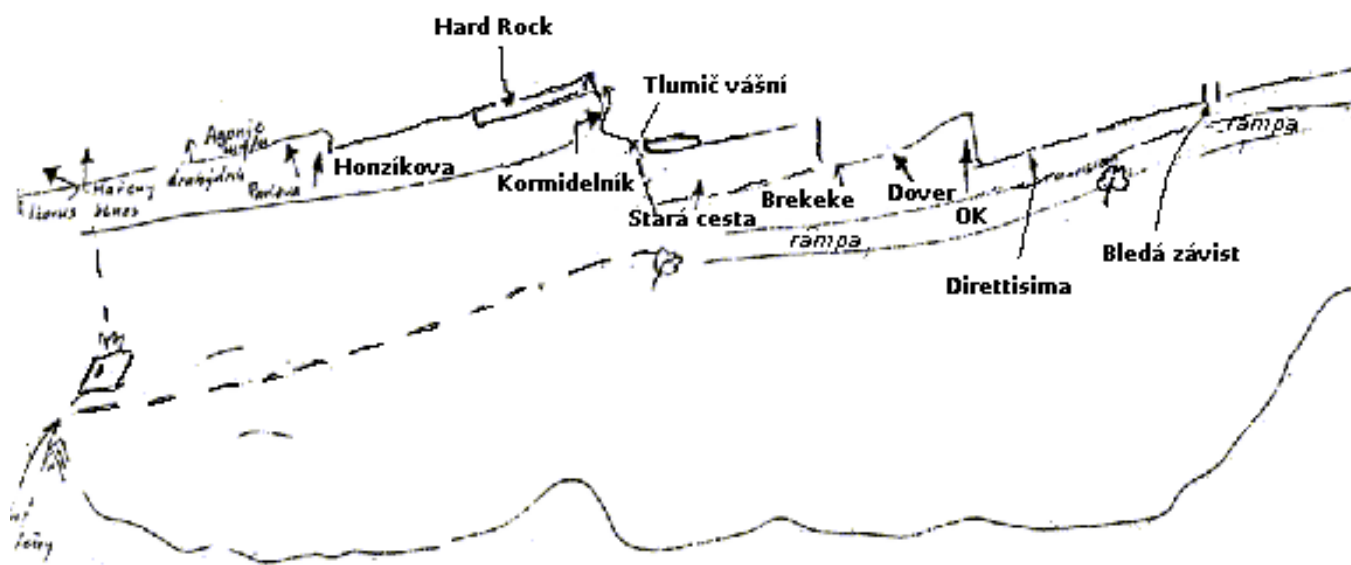
var. Z druhého stanoviště (BH) přímo hladkou trojúhelníkovou stěnou přes nýt na vrchol. – , J. Pěnkava–Krampl, 2001

- + 9. **Šímová plotna** Vpravo od Direttissimy a Bledé závisti vzhůru..., lezl M.Sládek s Mírou Voráčkem okolo roku 1979. Po roce 2000 skoby zmizely a současný stav je nejasný. – 6+/7-

10. **Prásknutí bičem** Vpravo od dubu od nástupu na Šímovu plotnu koutovou spárou (III) 4m a přímo vzhůru (skoby, kruhy) plotnou asi 40 m na stanoviště. Slanění. – 7, *M. Sládek, asi 1992*

Hladina Vltavy

9 Horní stěna (Plotna na konci)

Společný nástup na cesty v pr. horní části masivu (lámavý zarostlý terén, místy klas. III+, obr. 7): Vpravo od nástupu na Direttissimu koutovou spárkou na pilířek, dopr. vzhůru a pod velký kout na stanoviště (sem též sestupem a 40 m slaněním z J hrany stěny). Šikmými plotnami v pr. stěně kouta vzhůru a dol. na stanoviště. Odtud vedou výstupy:

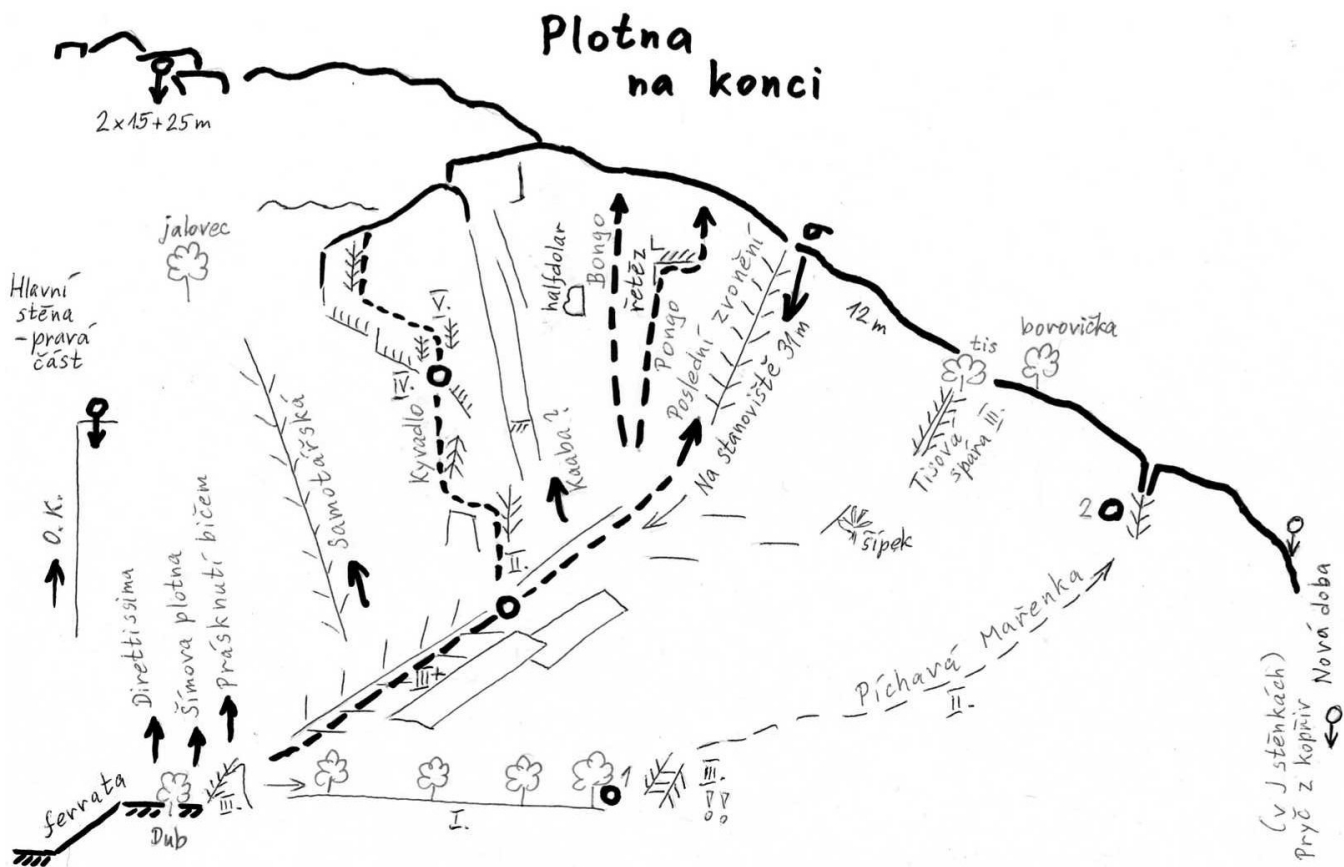
1. **Samotářská** – V-, *M. Sládek, jaro 79*
2. **Kaaba** Ze stanoviště šikmo dol. a poté dopr. nad plotnu. Přes ni šikmo dol. ke hraně. Vzhůru l. okrajem hladké plotny a překrok dol. Vzhůru (klín) a zl. okolo ostré hrany na vrchol. – V+ A0 (6+) , *P. Schwarz–J. Kraft,*
- + 3. **Kyvadlo** Ze stanoviště traversem dol. přes mohutný blok a vpr. po hraně na stanoviště pod střechu. Okolo ní zprava a nad ní plotnou vl. po lištách do vhloubení a jím na vrchol. **Malá možnost jištění!** (Obr. 7) – V (5) , *V. Voráček–P. Schwarz, 15. 4. 1978*
Pod stěnu se lze dostat též slaněním asi 30 m podél výrazného koutu z nejvyšší části Jižního hřebene, podél cesty Poslední zvonění.
(Asi tudy někudy slanili a prostoupili vzhůru v zimě 1967 V.Vild, J.Schořálek, A. Kuchařová z HO Spořilov, cestu nazvali Bačkůrková podle Andulčiných válenek.)
4. **Bongo** Přímo stěnou na vrchol. Ve stěně je borhák s řetězem. – 7, *M. Sládek, 2002*
5. **Pongo** Ze společného stanoviště šikmo vpravo pod malý převis, přes něj a přímo podél děr na vrchol (vyskobováno). – 7, *M. Sládek, 2002*
6. **Poslední zvonění** Cesta pokračuje stále vzhůru přímo celým koutem. Ze stanoviště vzhůru na poličku, vpr. spárkou a traversem zpět do kouta. Přímo koutem na jeho konec a okolo hrany zl. stěnou nebo vpr. po hraně na vrchol. – IV+ A0, *J. Kraft–P. Schwarz, 18. 3. 1979*
7. **Tisová spára** Vpravo od „Plotny na konci“ širokou spárou na J žebro (nahore není žádný plot). – 3

10 Levý blok nad vodou

1. **Levá cesta** Popis chybí –
2. **Pravá cesta** Popis chybí –

11 Dolní skály - levé

1. **Nouzový kout** Komínem vlevo na konci Dolních skal levých. Do koutku a jím vzhůru (nejištěno). – V, *J. Červenka–J. Hlávka, 8.2.1998*
2. **Žáby a žabičky** V levé hraně amfiteátru nad vodou, za cestou Žiletky v těle, přes hranu do plotny a širší „žabovačkou“ na vrchol – V, *J. Červenka–J. Hlávka, 8.2.1998*
3. **Žiletky v těle** Středem údolní stěnky přímo od řeky jemnou převislou trhlinou a přímo na vrchol temene (3 staré skoby) – V A2 (8) , , *22.3.1997*
4. **První pokušení** Nástup v JV stěně výraznou spárou na polici, stěnou a trhlinou k borovici a údolní stěnou na vršek temene stěny.(2 nové skoby) – IV, *J. Hlávka–J. Červenka, 15.3.1997*
5. **Zdenina** Cesta zarostlým pilířem v pravé části stěny pod sestupovým kuloárem. – IV-, *Betlach–Sládek, 1989*

Obrázek 9: Horní stěna (Plotna na konci)

12 Dolní skály - střední

1. **Špatný rok** Vlevo od Mikulášského sokolíka vzhůru krátkou stěnkou na polici a na přístupovou ferratu. – **IV+**, J. Červenka – J. Hlávka, 10.11.1996
2. **Mikulášský sokolík** Vpravo od ohniště nad hladinou řeky (cca 20m) pod nástupovou ferratou sokolíkem ke stromu a na pěšinu. – **III+**, J. Červenka – J. Pěnkava, 10.11.1996
3. **Direttissima - dolní část** Popis viz Hlavní stěna - pravá část –
4. **Aprilová** Mezi kouty vzhůru, přes převis a doleva okrajem plotny. – **V+**, Sládek – Betlach, 1.4.1990

13 Dolní skály - pravé

1. **Píchavá Mařenka** Od nástupu na Šimovu plotnu koutovou spárou na pilířek, doprava po velké plošině k poslednímu stromu (jištění). Nebezpečným lámavým pilířkem a vzhůru roštím do sedélka v J hřebeni. Jím k vrcholu. (Podrobný popis najdeme zadáním jména cesty do Googlu.) – **CH až 3**, Jakub Turek–Matěj Turek, str., 5.10.2002

Na jižním konci celého masivu vybíhá k řece výrazný hřeben. Po sestupu asi do poloviny v něm je (v jižní straně) převislá stěnka asi 20 m vysoká z velmi pevného materiálu, nádherně členěná. Přístupná je sláněním pod stěnkou od stromu nad ní. Cesty jsou uvedeny bez popisu, směry jsou jasné podle skob a borháků.

2. **Vánoční** Vede levou částí stupňovité stěny. – **5**, M. Sládek, 2003
3. **Nová doba** Středem převislé stěny podél nýtů na vrchol – **7**, M. Sládek, 2004

4. **Překvapení** Pravou částí převislé stěny, vyskobováno – **7-**, *M. Sládek, 2004*

Další možnost lezení v tomto hřebenu je po slanění od této stěny asi 40 m k řece, kde je asi 20 m široká a 40 m vysoká stěna. V levé části jejího úpatí vede cesta.

5. **Pryč z kopřiv** Pravou částí stěny podél trhlin a od převisu vlevo na vrchol hřebene. Vyskobováno. – **6**, *M. Sládek, 2004*

14 Jeníček

Skalní jehla ve stráni 500 m jižně od Mařenky. Sestup pod hranu slaněním od stromu.

1. **Údolní hrana** Zprava na hranu. – **3-4**, *Jura–Jar. Pírko, 17.10.2007*

(Na půdě hostince v Krňanech byl za ztrouchnivělým trámem nalezen starý pergamen, psaný hlaholským písmem, který osvětluje, jak to vlastně s Mařenkou bylo: Jeníček si Mařenku nechtěl vzít a za to ho vrásčítá zarostlá rozchrastaná Ježibaba zaklela do kamenné podoby u svých nohou. Zlé jazyky ale odedávna tvrdí, že je to zkamenělý Jeníčkův , a tak když si vylezeme po jeho údolní hraně, a uvědomíme si malou výšku útvaru nad terénem, pochopíme, proč se nešťastnice do té propasti vrhla ...)

Možnosti slanění

(vyjma stromy a přírodní útvary), od dolezu cest:

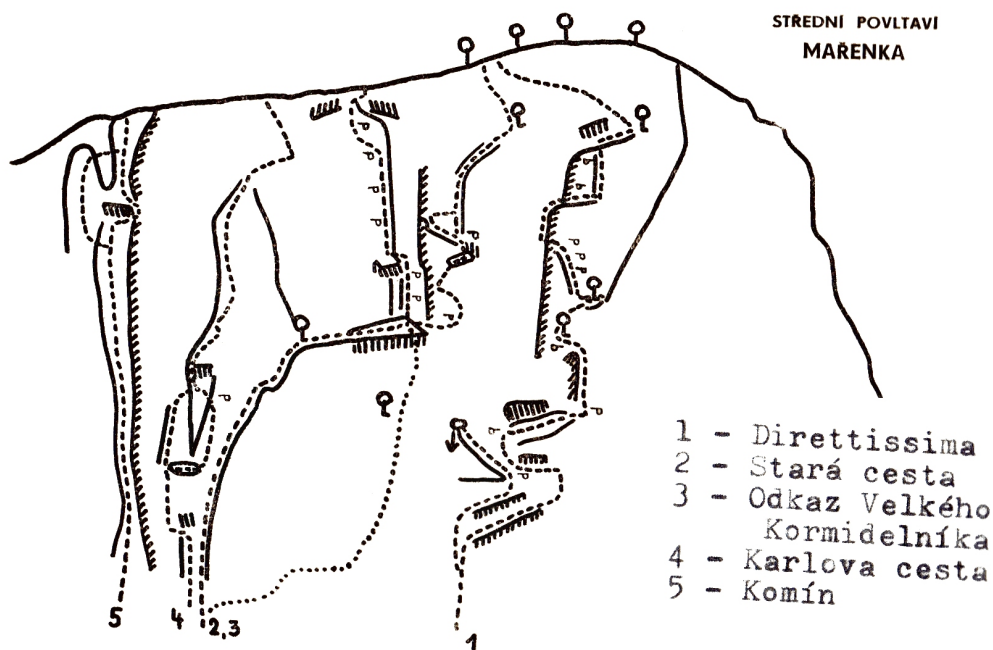
- Mařeny třetí dech a vlevo od Krbůškové, přesednutí na plošině ve středu velké deprese (2 x 25m)
- Pamětní, přesednutí u nástupového řetězu (30 + 10m)
- Komín (vlevo ze Svíčky), přesednutí pod velkým převisem (20 + 30m)
- Konec marxismu v Čechách, přesednutí na 2. stanovišti Karlovy cesty na vrcholu plotny a na 1. stanovišti (25 + 30 + 15m)
- Mařeny 2. dech, přesednutí na stanovištích, (3 x 25m)
- Odkaz Velkého Kormidelníka – vpravo, přesednutí na stanovišti
- O.K. (2 x 15 + 30m)
- Poslední zvonění (bez obav, dobře udělaný svár je pevnější než původní ocel) (35m)

Poznámky

Průvodce původně vznikl před mou první návštěvou na Mařence jako kompilát ze stránek

- <http://www.geocities.com/Yosemite/Gorge/7121/MARY/index.htm>
- <http://sweb.cz/cz-skalky/marenka/marenka.htm>
- <http://www.lezec.cz>, komentáře a poznámky k cestám od Lukáše Bludského, Radka Joška a Kuby Turka.

Část popisů cest je převzata z prvního zdroje. Některé pak z druhého, doplněné o informace ze serveru [lezece.cz](http://www.lezec.cz). Z výše uvedených zdrojů pak taktéž pocházejí nákresy cest. Cílem bylo původně pouze sesypat jejich obsah do něčeho tisknutelného. Kompilát nakonec doputoval až k Jurovi, který se ho chytnul a začal mě zásobovat připomínkami. Doplnil spoustu informací o nových i starých cestách a to včetně korekce jejich umístění. Nakonec sehnal některé místní autory cest, kteří doplnili své připomínky. Na mne pak již zbyla pouze kancelářská práce. Tedy celé to nějak uhladit a vytvořit finální verzi.

Obrázek 10: Historický nákres z průvodce z roku 1968. Dolní část Staré cesty je dnes zabezpečena řetězy.

Jiří „Geo“ Lužnický, georgeino@gmail.com

Jura, dichtex@seznam.cz

17. června 2010